

Z RUMUNSKÉHO TISKU V DRUHÉM POLOLETÍ ROKU 2017

- Rumunský ministr obrany Adrian Țuțuianu potvrdil 27. července záměr své vlády koupit od Spojených států obranný raketový systém Patriot. Americké ministerstvo zahraničí prodej schválilo 11. července. V rámci schváleného prodeje může rumunská armáda získat sedm baterií patriotů včetně radarů a kontrolních či odpalovacích zařízení. Cena by měla být 3,9 miliardy dolarů (87 miliard korun).
- Kyjevský parlament přijal dne 7. září zákon, kterým se ruší systém vzdělávání v mateřském jazyce národnostních menšin, jež tvoří 20 procent obyvatel Ukrajiny. Příslušníci národnostních menšin se budou moci vzdělávat v mateřském jazyce pouze v mateřských školách a na nižším stupni základních škol. I v tomto případě jen vedle státního jazyka a v zařízeních zřízených samosprávou. Nad tímto stupněm bude vyučovacím jazykem výhradně ukrajinština a v případě požadavku lze mateřský jazyk vyučovat jako zvláštní předmět. Další novinkou schválené normy je, že na rozdíl od národnostních menšin zařazuje autochtonní národy do samostatné kategorie, čímž jsou míněni krymští Tataři, kteří se mohou vzdělávat až do maturity v mateřštině. Cílem článku 7, jež se týká vyučovacího jazyka, je – aniž to bylo výslovně řečeno – potlačit převahu ruského jazyka. Dne 14. září rumunské ministerstvo zahraničí oznámilo, že v souvislosti s novým ukrajinským školským zákonem se ministři zahraničí Rumunska, Maďarska, Řecka a Bulharska obrátili společným protestním dopisem na generálního tajemníka Rady Evropy, respektive vysokého komisaře Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě pro otázky národnostních menšin. Počet etnických Rumunů, žijících převážně v oblastech, jež byly před válkou součástí Velkého Rumunska, se odhaduje na 410 tisíc. Maďaři žijí převážně v Zakarpatské oblasti, kde jejich podíl činí 15 procent (150 tisíc), tj. druhý největší za Ukrajinci, přičemž ve čtyřech okresech tvoří nadpoloviční většinu. Rumuni z Černovické oblasti a Maďaři ze Zakarpatska požadovali po prezidentu Petru Porošenkovi, aby nový zákon vetoval, hlava ukrajinského státu však sporný zákon 26. září podepsala. Maďarské ministerstvo zahraničních věcí zákon označilo za „ránu do vazů“ a vzápětí vetovalo prosincovou schůzku Ukrajina-NATO; rumunský prezident Klaus Johannis dokonce zrušil svou návštěvu na Ukrajině a odvolal Porošenkovu návštěvu v Bukurešti.

- Rumunská vláda plánuje vytěžit největší známé naleziště zlata v Evropě. Tamní premiér Mihai Tudose chce opět otevřít doly v oblasti Roșia Montană (Západní hory), kde má být údajně více než 300 tun zlata. Současná rumunská vláda by tímto bohatstvím chtěla oživit ekonomiku, jenže v plánu jí brání dvě překážky: oblast Roșia Montană je totiž nominována na Seznam světového dědictví UNESCO a s dobýváním vzácného kovu nesouhlasí ani místní obyvatelé, které by těžba mohla ohrozit. Pro těžbu zlata v lokalitě by bylo nutno použít louhování pomocí kyanidů z vytěžené horniny. Tato metoda je kvůli jedovatému kyanidu potenciálně nebezpečná pro lidi i zvířata. Právě únik těžebních odpadních vod způsobil jen v Rumunsku už dvě rozsáhlé přírodní katastrofy. První protesty proti plánované těžbě proběhly začátkem září v Bukurešti a na Facebooku se lidé začali organizovat do protestních skupin.
- Politické byro vládnoucí PSD 4. září odhlasovalo podpis protokolu o uspořádání referenda o změně článku 48 Ústavy, která by měla napříště znemožnit sňatky mezi homosexuálními páry. Na listopad původně plánované všelidové hlasování je výsledkem kampaně Sdružení pro rodinu (Coaliția pentru Familie) zahrnujícího na 40 organizací a skupin. Ty s podporou pravoslavné církve podnítily petici proti homosexualitě, již během několika měsíců podepsalo 3,5 milionu Rumunů. „Máme ústavní právo a mravní povinnost obhajovat rodinu před těmi tendencemi moderní společnosti, které snižují její důležitost a podporují její úpadek,“ píše se na webu Sdružení, které se prosadilo i do rumunského parlamentu. „Je to otázka nesmírného významu,“ prohlásil podle serveru politico.eu předseda PSD Liviu Dragnea. „Třebaže někteří moji kolegové v Bruselu nejsou spokojeni s tím, co se v Rumunsku děje, uděláme to,“ uvedl k nelibosti organizací zabývajících se právy sexuálních menšin. Slibované referendum však bylo nakonec opět odloženo, žádné velké změny zavedené praxe by ostatně nepřineslo, neboť rumunský Občanský zákoník manželství stejného pohlaví zakazuje a považuje je za nelegální.
- Nadnárodní technologické společnosti míří stále více na východ, do chudších zemí Evropské unie. Ty jim nabízejí nejen kvalitní odborníky, ale též nižší náklady a investory samy lákají na nižší daně. Do Rumunska se tak po Siemensu, Fordu, Boschi stahuje například také výrobce fitness náramků FitBit. „Je tady ohromné množství odborníků na technologie. Rumunsko, stejně jako jiné země ve střední a východní Evropě, vychovalo vynikající odborníky a má také vynikající univerzity,“ zdůvodňuje krok firmy FitBit její výkonný ředitel James Park. Zatímco mnozí považují Rumuny za národ migrantů, kteří utíkají za prací do zahraničí, místní hospodářství vzkvátá. Rychle se rozvíjí sektor služeb, rovněž výroba a export. Soukromá spotřeba, ať už oblečení, nábytku či aut, dosáhla loni devítiletého maxima a v první polovině letošního roku narostla o dalších osm procent. Ve druhém čtvrtletí roku 2017 zaznamenalo Rumunsko meziročně největší hospodářský růst v rámci EU: 5,7 procenta. Obzvláště výrazně kráčí kupředu technologický sektor. Odvětví přitom těží z komunistického odkazu špičkového zázemí vědy, matematiky a technického vzdělávání, dále ze značných jazykových dovedností Rumunů, které ze země již dávno udělaly centrum externího zajišťování zdrojů v oblasti IT. Ford nedávno oznámil plány na rozšíření provozu ve městě Craiova na jihovýchodě země o 1000 pracovníků, přičemž dnes jich zaměstnává 2715. Automobilka od roku 2008 investovala do výroby v Rumunsku 1,2 miliardy eur (31 miliard korun). Do Rumunska také přichází nespočet

nabídek z Velké Británie, kde se firmy připravují na případné nevýhodné obchodní podmínky po vystoupení z Evropské unie a ohlížejí se, kam nejlépe přesunout výrobu.

- Lékárenský řetězec Dr. Max ze skupiny Penta koupil v Rumunsku firmu A & D Pharma, která vlastní 600 lékáren a také velkoobchodní firmu Mediplus. Podle zástupců společnosti tak Dr. Max bude mít v Rumunsku celkem 631 lékáren a stane se jedničkou na tamním trhu. Transakce podléhá schválení antimonopolním úřadem. Cenu odmítli zástupci Penty komentovat, ale údajně šlo o nejvyšší částku, kterou kdy skupina Dr. Max zaplatila. Už od června provozuje v Rumunsku 31 lékáren pod obchodní značkou ARTA. A & D Pharma v Rumunsku zaměstnává 4500 lidí a loňský rok uzavřela s tržbami 964 milionů eur (24,8 miliardy korun). Po akvizici přesáhnou tržby skupiny 2,3 miliardy eur (59 miliard korun) a počet zaměstnanců stoupne na 12 tisíc lidí. Stane se tak jedním ze čtyř největších lékárenských řetězců v Evropě.
- V západošvýcarském městě Aubonne zemřel 5. prosince ve věku 96 let rumunský král Michal I. Do ústraní se odebral loni poté, co mu byla diagnostikována leukémie. Ostatky oblíbeného panovníka byly dne 13. prosince převezeny letecky do vlasti a následně vystaveny nejprve v Čestné síni na zámku Peleş, další dva dny pak v Trůnním síni Královského paláce v Bukurešti a posléze uloženy v arcibiskupské a královské katedrále v Curtea de Argeş. Na dny 14. – 16. byl vyhlášen státní smutek. Rumunským králem se Michal I. stal jako šestiletý roku 1927 po smrti svého děda Ferdinanda I., neboť Michalův otec Carol II. se v prosinci 1925 zřekl trůnu a zůstal v zahraničí. Kvůli Michalově nezletilosti přešly královské pravomoci na regentskou radu, kterou tvořili otcův mladší bratr princ Nicolae, patriarcha Miron Cristea a předseda Nejvyššího odvolacího soudního dvora Gheorghe Buzdugan. Po otcově nečekaném návratu v červnu 1930 byl Michal sesazen: výměnou přijal ad hoc zřízený titul velkovévoda z Alby Iulie. Další desetiletí bylo poznamenáno exilem jeho matky, kterou mohl vidat jen několik týdnů do roka, kdy ji ve Florencii navštěvoval. Princ Mihail byl sice připraven o skutečně rodinnou lásku, zato se mu dostalo vybraného vzdělání, pro vládu však připraven nebyl. 6. září 1940 byl Carol II. donucen novým předsedou vlády generálem Ionem Antonescem abdikovat a opustit zemi a trůn připadl Michalovi podruhé. V období tzv. národně legionářského státu a poté za autoritářského Antonescova režimu neměl král žádnou skutečnou rozhodovací pravomoc a byl pod neustálým dohledem zpravodajských služeb. Ani o vstupu Rumunska do války po boku nacistického Německa nebyl předem vyrozuměn. Když se vítězství ve válce začalo přiklánět na stranu Spojenců a sovětská armáda pronikla na rumunské území, král Michal se rozhodl zachránit, co se ještě zachránit dá, a 23. srpna 1944 provedl státní převrat, Antonesca dal zatknout a obnovil platnost Ústavy z roku 1923. Sovětský svaz v září 1944 odkládal podpis příměří, dokud neobsadil celou zemi a nezačal novému satelitu vnučovat svůj politický systém. Bez podpory Velké Británie a Spojených států a za situace, kdy Rusové využívali otázku budoucího statutu Sedmihradska k vydírání, byl král Michal v únoru 1945 přinucen sesadit antikomunistického předsedu vlády Nicolae Rădescu a na jeho místo jmenovat Petra Grozu, povolný nástroj v rukou komunistů. Král na znamení protestu proti zneužívání moci novou mocenskou elitou vstoupil do tzv. královské stávky a odmítal podepisovat dekrety vlády, která však nerušeně pokračovala ve své protiústavní činnosti. 30. prosince 1947 byl Michal donucen abdikovat poté, co mu Petru Groza a generální tajemník Rumunské komunistické strany Gheorghe Gheorghiu-Dej vyhrožovali, že ještě tu noc nechají zabít tisícovku zatčených studentů, kteří předtím demonstrovali na

podporu krále. Za této svízelné situace král prohlásil: „Kvůli mně krev nepoteče“ a demisi podepsal. Valnou část života pak prožil v exilu, nejprve v Anglii, pak v USA a nakonec ve Švýcarsku. Na rumunskou půdu po dvou marných pokusech znovu vkročil až o Velikonocích roku 1992.

- Když se před rokem pokusila vládnoucí sociální demokracie zmírnit tresty za korupci, vyšly do ulic Bukurešti a dalších rumunských měst desítky tisíc lidí. Při největších demonstracích od pádu komunismu v roce 1989 protestovali proti snaze politiků vyhnout se trestům, protože přísné protikorupční tažení přinášelo výsledky. Sociální demokraté tehdy ustoupili. Nyní ale přicházejí se třemi novými zákony znovu. Jeden předložili těsně před Vánoce, další o týden později ve snaze využít nižší pozornosti občanů uprostřed svátků. Rumunsko má totiž pověst jedné z nejzkorumpovanějších zemí EU, jeho justice je pod zvláštním dohledem Unie a zároveň protikorupční agentura DNA dosahuje obdivuhodných výsledků: před soud od roku 2006 poslala 72 politiků včetně premiérů a ministrů. Právě kvůli obviněním svých členů včetně šéfa strany a dolní komory parlamentu Livia Dragney z korupce a zneužití úřadu chce vládní strana s podporou svého liberálního spojence ALDE prosadit zákony, které umožní politickou kontrolu prokurátorů a zmírnění trestů za korupci. Proti je nejen opozice, ale i prezident Klaus Iohannis, ústavní soud nebo právě Evropská unie. Sedm západoevropských velvyslanectví ve společném prohlášení před Vánoce varovalo rumunskou vládu, aby nové justiční zákony nepřijímala. Situace připomíná Polsko, kde se vládní strana snaží získat kontrolu nad justicí a podkopává právní stát, jeden ze základních pilířů EU. Před Vánoce zahájila Evropská komise proceduru, která může Varšavu připravit v konečném důsledku o hlasovací práva v Radě EU. Něčeho podobného se obává i prezident Iohannis. „To riziko existuje,“ řekl Iohannis podle agentury News.ro na otázku reportérů, zda by Rumunsko mohlo čelit podobným sankcím. „Pokud si někdo myslí, že změna justičních zákonů nebude mít následky, tak spadl z Měsíce.“ Jeden ze zákonů mění pravomoci prokurátorů ohledně vyšetřování speciálních zločinů, jako je korupce, a de facto dostává prokurátory pod politickou kontrolu. Opozice požádala Ústavní soud, aby tento zákon přezkoumal. Ústavní soudci už naznačili, že se jim zákon nelíbí. Nový návrh trestního zákoníku, který vládní sociální demokracie zveřejnila o vánočních svátcích, například předpokládá, že zneužití veřejného úřadu, při němž nebyla způsobena škoda vyšší než 200 000 eur (cca 5 milionů korun), už nebude trestné. Tresty vězení za korupci nižší než tři roky by lidé starší 60 let mohli strávit v domácím vězení, snížily by se sazby za další korupční delikty a nemělo by být trestné vzít úplatek pro někoho jiného. Oznámení o korupci by pak bylo platné jen šest měsíců. Spolu se změnou trestního řádu by se zastavil tvrdý boj s korupcí v Rumunsku. „Tyto změny by nám neumožnily vyšetřovat obvinění z korupce, nikdy bychom nedostali případy k soudu,“ řekla šéfka DNA Laura Codruța Kövesiová. O osudu zákonů se nyní povede spor mezi prezidentem a vládnoucí stranou, která se zatím necítí být pod tlakem, protože Rumuni nevyšli do ulic jako před rokem.

Zdravice přednesená předsedou Česko-rumunské společnosti Jiřím Felixem
u příležitosti návštěvy krále Michala I. v Praze roku 2005

(překlad do češtiny)

Vaše Veličenstva, Vaše Výsosti,

Dovolte mi, abych Vás jménem Česko-rumunské společnosti uvítal v Česku, zemi, jejíž osvobození se před šedesáti lety účastnila také rumunská armáda.

Pevné přátelství mezi Čechy a Rumuny trvá od 19. století. Bylo dokázáno mnohokrát projevy vzájemné solidarity. Tak za První světové války se tisíce vojáků rumunské národnosti ze Sedmihradska, Banátu a Bukoviny těšily velmi pečlivému ošetřování v lazaretu zřízeném opatem Metodem Zaoralem v pražském Strahovském klášteře, Rumuni ze dvou sedmihradských pluků převelených do Prahy odmítli střílet na české obyvatelstvo při vyhlášení Československé republiky 28. října 1918, dále je třeba vzpomenout korektního postoje Rumunska k Československu na podzim roku 1938, osobního zákroku Jeho Veličenstva krále Michala I. vedoucího k osvobození československého vojenského přidělence v Bukurešti Heliodora Píky zatčeného roku 1941 Železnou gardou, snahu prezidenta Beneše, aby Sověty zaujaly roku 1943 smířlivější postoj k Rumunsku, podpory rumunských národních zájmů československým ministrem zahraničí Janem Masarykem na Mírové konferenci v létě 1947, pomoc Československa Rumunům v Moldavsku hladovějícím v důsledku sucha, energický protest rumunské vlády proti vpádu armád Varšavského paktu do Československa v roce 1968, podporu Česka při přijímání Rumunska do NATO a Evropské unie.

Vaše Veličenstvo představuje jeden ze symbolů kontinuity vztahů upřímného přátelství mezi našimi zeměmi. Buďte znovu, po 69 letech, vítán v Praze!

Kulatý stůl ke 135. výročí rumunistiky na Univerzitě Karlově

Oddělení rumunštiny na Katedře jihoslovanských a balkanistických studií FFUK uspořádalo dne 24. listopadu t.r. ve velkém sále Šporkova paláce „Kulatý stůl rumunistiky“ ke 135. výročí uvedení rumunistiky na Univerzitu Karlovu zásluhou prvního českého profesora na stoličce románských jazyků Jana Urbana Jarníka. Slavnostního zasedání se zúčastnilo přes 30 hostů, mezi nimiž jsme mohli přivítat Její Excelenci velvyslankyni Rumunska v ČR paní Carmen Burlacu, vedoucí KJBS doc. Alenku Jensterle Doležalovou, rumunistku z Ústavu dějin světové literatury SAV v Bratislavě dr. Libuši Vajdovou a balkanistu doc. Ladislava Hladkého z Historického ústavu AV v Brně. V dopoledním programu referovali bývalí i současní členové oddělení (doc. J. Felix, dr. L. Valentová, dr. J. Našinec, dr. J. Horáková a rumunský lektor D. Ungureanu) o bohaté historii i o přítomnosti a perspektivách rumunistických studií na FFUK. Během odpolední části programu zazněly zdravice hostů, vzpomínky učitelů, názory a odborné zkušenosti absolventů oboru. Volná debata účastníků odehrávající se v přátelské a dělné atmosféře skončila až v podvečerních hodinách. Pražské rumunistice posíláme k jejímu výročí tradiční rumunské přání „La mulți ani!”

Libuše Valentová

Zleva: dr. Jiří Našinec, doc. Ladislav Hladký, doc. Jiří Felix

Pohled do sálu

KNIŽNÍ HLÍDKA

Moldavský spisovatel Dumitru Crudu v pražské tramvaji

Foto Lidia Našincová

Dumitru Crudu: *Lidé z Kišiněva (Oameni din Chișinău)*

Přeložil Jiří Našinec, Nakladatelství Petr Štengl, Praha 2017, 96 s.

Básník, dramatik a prozaik Dumitru Crudu (nar. 1967 v obci Flutura v župě Ungheni) patří k moldavským spisovatelům mladší generace, kteří usilují o synchronizaci své tvorby se současnou literaturou v Rumunsku; v této souvislosti stojí za zmínku, že v devadesátých letech studoval na univerzitách v Brašově a v Sibini. Současně však v jeho tvorbě najdeme ohlasy velkých světových vzorů z druhé poloviny 20. století, jako je James Joyce nebo Julio Cortázar. Je autorem několika příznivě přijatých básnických sbírek, povídkových souborů, takřka dvou desítek divadelních her a dvou románů, uspořádal antologii z díla 24 současných moldavských básníků. V roce 1994 obdržel Cenu Svazu moldavských spisovatelů za básnický debut, v roce 2003 cenu Rumunského divadelního svazu za nejlepší rumunskou divadelní hru.

V květnu 2017 se Dumitru Crudu zúčastnil pražského knižního veletrhu Svět knihy, na němž představil českou verzi své prózy *Lidé z Kišiněva*, krátce předtím vydanou Nakladatelstvím Petr Štengl. Kongeniální a čtivý překlad pořídil Jiří Našinec, známý svými zásluhami při uvádění a popularizaci moldavské literatury u nás. Autor útlé knížky nás uvádí doprostřed bouřlivých událostí, které se odehrály v dubnu 2009 v hlavním městě Moldavské republiky,

po zfalšovaných (podle vypravěče „ukradených“) parlamentních volbách, v nichž údajně zvítězili komunisté; následovaly masové demonstrace na náměstích, ale i stupňované policejní násilí. Současně však pokračoval všední život v zemi, která dlouho a obtížně hledá svou identitu v každodenním střetávání ruského a proruského živlu s živlem „moldavským“, rumunofonním, případně prorumunským. Přesná dělící čára mezi nimi neexistuje, neboť konflikty propukají mezi přáteli, sousedy v domě i uvnitř rodin. Crudu jistě neusiloval o společenskou fresku, na to je ostatně příliš brzy; naproti tomu se mu podařilo vytvořit přitažlivou mozaiku takřka reportážních záběrů, založenou na realistických detailech z místa děje a na subjektivitě výpovědí účinkujících. V této souvislosti lze citovat autorova slova, jimiž komentoval jednu svou divadelní hru z roku 2007: „ Skoro nic jsem si nevymyslel, pouze jsem rozvinul některé momenty života. Tyhle věci nejsou výplodem mé fantazie, ale výsledkem naší reality. Všechny postavy z mé hry mají konkrétní prototypy – lidi narozené v Moldavsku.“

Z hlediska literárního žánru mají *Lidé z Kišiněva* nejbližší k rámcové novele, jejímž rámcem jsou ulice, náměstí, bary, trolejbusy a byty v moldavské metropoli, a jednotlivými vypravěči postavy s rumunským anebo ruským národnostním cítěním a vyjadřováním. Nikdo z nich není předem představen, všichni mluví v první osobě a vstupují do děje „in medias res“, takže čtenář může chvílemi váhat, kdo vlastně mluví: Mariana, fotografka rumunského časopisu *Moldova*, nebo její poruštěný manžel Vova, anebo Moldavanka Veronica, uklízečka v restauraci, či mladík Vlăduț, aktivní účastník protivládních demonstrací? Autor mistrovsky využil tohoto postmoderního postupu v poslední (a nejdelší) povídce *Druhý den*, v níž z paralelních monologů Mariany a Vovy vyvstává obraz jako ze cinéma-verité: manželství „po italsku“ konfrontované se společenskopolitickou realitou : „Postávala jsem v hale a nevěděla, kam jít, protože ať bych šla kamkoli, slyšela bych tátu s Vovou, jak demonizují barbary, kteří zplundrovali budovu parlamentu a sídlo prezidenta. (...) Vova v kuchyni, hlavu opřenou o ruce, poslouchal mého tátu, který mu vykládal, kdo jsou ti hajzlové od nás z baráku, co házeli kamení na parlament, kde o něco později servali i závěsy z oken. Opatrně jsem natáhla nohy, abych se třeba omylem nedotkla jeho poloviny lůžka, zatímco táta v kuchyni dál neúnavně nasazoval psí hlavu Vlăduțovi a jiným mladíkům od nás z domu, které policajti dnes v noci vyhmátli. (...) Vova byl v hale a poslouchal tátu, a když otevřenými dveřmi zahlédl, že už jsem vzhůru, hopem Vasilije Gheorgheviče opustil, ani mu nedal příležitost dokončit myšlenku, popadl mě do náruče, políbil na rty a řekl: *‘Maleňkaja, ja tějba tak ljublju, ně chočeš što-to pakušat?’*“ (s. 90). Postmoderní spisovatel často odkazuje na světové autory, a tak se v textu průběžně setkáváme se jmény jako Llosa, Cortázar, Grass, Kadare nebo Hrabal. V případě Jamese Joyce však nejde jen o rekvizitu v podobě dvou vydání jeho *Dubliňanů* (v rumunštině a v ruštině), která hrají významnou roli v Marianině domácnosti, ale i o to, že se moldavský autor inspiruje jeho vizí historie, z níž se jedinec nemůže vyvázat, i jeho způsobem vyprávění. Nutno však dodat, že snad nejpříznačnějším rysem Crudovy prózy je ironie a grotesknost. Scény, v nichž se občanské protesty na ulici prolínají s erotickým napětím v nacpaném trolejbusu, patří k těm nejpůsobivějším. Že by tu snad šlo o středoevropské dědictví – Kafka, Hašek, Kundera?

Za největší hodnotu Crudových *Lidí z Kišiněva* považuji na jedné straně hledání a nalézání nových narativních postupů, na druhé straně morální oddanost vůči vlastní zemi. Nezbyvá než poděkovat Jiřímu Našincovi, že vybral a přeložil tuto současnou moldavskou prózu, díky níž jsme lépe informováni o Moldavsku, které pro nás bohužel stále zůstává vzdálenější a méně známé než Rumunsko.

Libuše Valentová

VELKÁ ZTRÁTA PRO ČESKO-RUMUNSKOU VZÁJEMNOST

NICOLAE VULPĂȘIN †26. 11. 2017

Koncem listopadu nás bolestně překvapila zpráva, že v Bukurešti po těžké nemoci náhle zemřel blízký přítel naší země, pan **Nicolae Vulpășin**. Čeští rumunisté a členové Česko-rumunské společnosti ho znali jako diplomata ve službách rumunsko-českých styků.

Nicolae Vulpășin se narodil 7. listopadu 1940 v olténském městě Strehaia. Na Bukurešťské univerzitě absolvoval šest semestrů na oboru historie. V roce 1963 ho rumunské Ministerstvo zahraničních věcí spolu s několika dalšími studenty vyslalo jako stipendistu do Prahy, kde na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy studoval češtinu a angličtinu. Zde zažil i Pražské jaro a vpád vojsk Varšavské smlouvy (kromě armády rumunské!) v roce 1968. Na začátku své diplomatické dráhy působil jako chargé d'affaires na rumunských zastupitelských úřadech v Portugalsku a v Mozambiku. Do Prahy se vrátil v osmdesátých letech ve funkci prvního tajemníka Velvyslanectví Rumunska (1984-1990). V devadesátých letech působil jako rada a chargé d'affaires na velvyslanectví v USA. V roce 1997 ho prezident Emil Constantinescu jmenoval velvyslancem v České republice; v sídle velvyslanectví v Nerudově ulici jsme měli možnost se s ním setkávat a spolupracovat na rozvoji česko-rumunských styků až do roku 2001. V dalších letech až po odchod do důchodu působil na Ministerstvu zahraničních věcí Rumunska v Bukurešti, mimo jiné v odboru pro rumunské krajany ve světě.

V osobě pana Nicolae Vulpășina ztrácíme oddaného přítele českého národa, erudovaného znalce naší historie a kultury, vynikajícího diplomata, obětavého a charakterního spolupracovníka. Čest jeho památce!

Výbor Česko-rumunské společnosti

Velvyslanec Vulpășin při předávání pověřovacích listin prezidentu Havlovi v roce 1997

K našemu nekrologu připojujeme zprávu z rumunského tisku (*Ziua de Constanța*, 6.12.2017):

Asociația Ambasadorilor, Diplomaților din România anunță cu profundă tristețe încetarea din viață a ilustrului lor coleg, **NICOLAE VULPĂȘIN**, desăvârșit diplomat, mare patriot, care și-a consacrát întreaga sa viață apărării, promovării intereselor fundamentale ale patriei sale, România, principiilor sale de politikă externá, om generos, de mare charakter și multe alte calitáti, apreciat de toři cei care l-au cunoscut. Adresám sincerele noastre condoleanțe distinsei sale soři, îndoliata doamnă Marijana, întregii sale familii, în aceste momente de mare durere. Adio, distinsé coleg și Cel de Sus să te odihneascá în pace!

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V druhém pololetí roku 2017 oslavili významné životní jubileum tito naši členové:

paní Mgr. Vilma ANÝŽOVÁ
pan Ladislav CETKOVSKÝ
pan Ing. Nicolae DEDULEA
paní Mgr. Karolina JURÁKOVÁ
paní Jaroslava KOHOUTOVÁ
pan Jan KOKEŠ

paní doc. Dr. Victoria MOLDOVAN
paní doc. Dr. Elena PLATON
paní Mgr. Jana ŠUSTOVÁ
paní Mgr. Stella VAŠÁKOVÁ
paní Ing. Lucia ZEMBOVÁ

Všem jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví, spokojenost v osobním životě a mnoho pracovních úspěchů.

Výbor Česko-rumunské společnosti

* * *

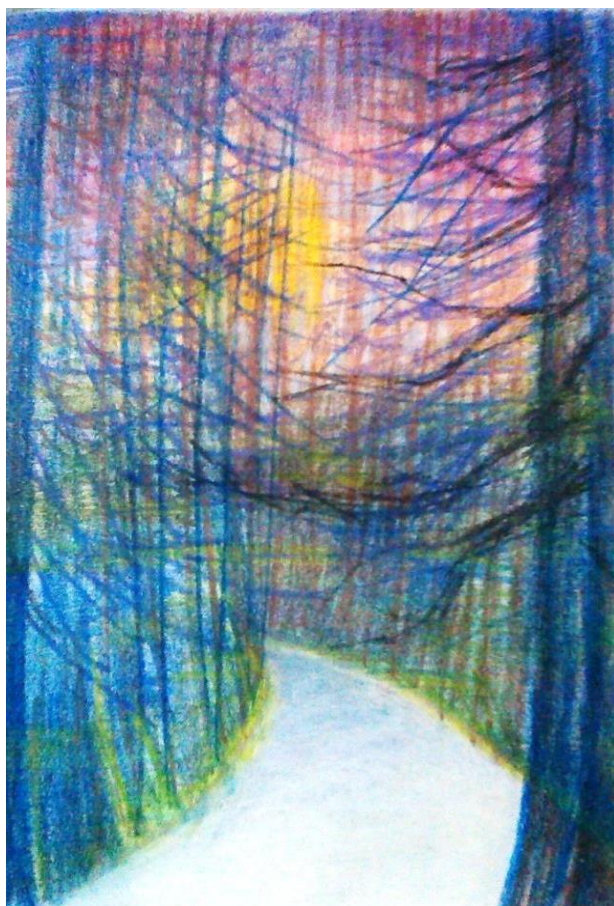
ZPRÁVA PRO ČLENY

V únoru 2018 se bude konat výroční schůze Česko-rumunské společnosti spojená s volbou výboru Společnosti na další funkční období. Při této příležitosti bychom chtěli poděkovat naší dosavadní hospodárce paní Ing. Mileně Hantákové za její svědomitou a obětavou práci.

Jiří Felix, předseda Česko-rumunské společnosti

Všem členům Česko-rumunské společnosti přejeme do nového roku 2018
hodně zdraví a štěstí.

La mulți ani!

Slunovrat

kresba Iriny Kolaříkové

Zpravodaj Česko-rumunské společnosti vychází za finanční podpory členské základny. Příspěvky do *Zpravodaje* můžete zasílat na adresu: Česko-rumunská společnost, Katedra jihoslovanských a balkanistických studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1 nebo jnasinec@ff.cuni.cz.